

ČINJENICE O AGRESIJI I GENOCIDU U REPUBLICI BOSNI I HERCEGOVINI *

Sa osjećajem dubokog bola i iskrenog poštovanja prema svim žrtvama koncentracionih logora, uključujući i žrtve genocida u srpskim konclogorima na kraju XX stoljeća u Bosanskoj krajini i na ovom mjestu - Manjači, ovom prilikom želim da vas, radi historijske istine, podsjetim na bitne činjenice utvrđene na osnovu izvorne i relevantne dokumentacije:

- **srpski nacizam** je ponovo - tokom posljednje decenije XX stoljeća - **generirao najteže zločine** koji su poznati čovječanstvu;
- srpska nacionalistička elita (politička, intelektualna i crkvena) je, na temelju velikodržavnog projekta Velike Srbije ("**svi Srbi u jednoj državi**"), devedesetih godina XX stoljeća dovela do unutrašnje krize u SFRJ i razbila zajedničku državu;
- Republika Srbija, je izmjenom Ustava od 28. septembra 1990, praktično **izvršila secesiju** (od SFRJ) i preuzela funkcije samostalne, suverene i nezavisne države, čime je sama izuzeta iz pravnog sistema SFRJ, što je po zakonima SFRJ predstavljalo najteže krivično djelo;
- na Republiku Bosnu i Hercegovinu je izvršena **klasična oružana agresija**, odnosno zločin protiv mira i sigurnosti čovječnosti, što znači da se radi **o međunarodnom oružanom sukobu**;
- na okupiranim teritorijama Republike Bosne i Hercegovine i gradovima u opsadi nad Bošnjacima je izvršen najteži zločin - **zločin genocida**;
- agresija na Republiku Bosnu i Hercegovinu i genocid nad Bošnjacima čine **suštinu zajedničkog zločinačkog poduhvata** država SRJ (Srbije i Crne Gore) i Republike Hrvatske, njihovih rukovodstava i brojnih rukovodilaca političkog, vojnog, policijskog i upravnog vrha, te njihovih petokolonaša, kolaboracionista i plaćenika;

- namjera tog zločinačkog čina, utemeljena na srpskom i hrvatskom velikodržavnom projektu, imala je za cilj **zauzimanje Republike Bosne i Hercegovine kao države, te "konačno rješenje" muslimanskog pitanja - istrjebljenje Bošnjaka ili njihovo svodenje na beznačajnu etničku skupinu.** U funkciju tih zločinačkih aktivnosti poslušno su se, kao saradnici i izvršioci, stavili servilni petokolonaši iz Bosne i Hercegovine ("Hrvatska Zajednica Herceg-Bosna", "Republika Srpska" i "Autonomna Pokrajina Zapadna Bosna") i Republike Hrvatske ("Republika Srpska Krajina");
- radi ostvarivanja navedenog zločinačkog poduhvata preduzete su sljedeće aktivnosti: **razbijen je ustavni koncept odbrane SFRJ; smanjena i razoružana Teritorijalna odbrana Bosne i Hercegovine i još nekih konstitutivnih elemenata Federacije; JNA je, od antifašističke i multietničke, "transformisana" u velikosrpsku vojsku; obnovljeni su i eskalirali i Velikosrpski i Velikohrvatski pokret; utvrđeni su metodi, mehanizmi i postupci planiranja i pripremanja zločina; postignut je načelan dogovor o uništenju Bosne i Hercegovine (marta 1991.); omeđavane su granice Velike Srbije i Velike Hrvatske; organizovana je i naoružana peta kolona (velikosrpska i velikohrvatska) susjednih država u Bosni i Hercegovini; komandovanje na okupiranim teritorijama objedinjeno je u rukama šefova susjednih država - okupacionih sila; zauzete su polazne pozicije za agresiju i druge zločinačke aktivnosti, uključujući i genocid nad Bošnjacima;**
- agresija na Bosnu i Hercegovinu i genocid nad Bošnjacima su **isplanirani** (intelektualno, ideološki, politički, vojno, ekonomski, medijski, obavještajno, psihološki, itd.), sa jasno postavljenim **ciljem, naredeni** sa nadležnih političkih i vojnih mjesta i **izvršeni** planski, sistematski i organizovano. Poznate su **države agresori, zatim ideolozi, planeri, naredbodavci, izvršioci i saradnici, te kako su zločini izvršeni i zbog čega su izvršeni;**

- genocid nad Bošnjacima u Bosni i Hercegovini je dobro osmišljen i još bolje izveden, uz, nažalost, **masovno učešće srpskog naroda**. Samo u genocidu nad Bošnjacima Bosne i Hercegovine u sigurnoj zoni Ujedinjenih nacija Srebrenici, jula 1995, učestvovalo je (po raznim osnovama i na različite načine), prema istraživanjima Vlade Republike Srpske, preko 25.000 ljudi;
- za istrebljenje Bošnjaka, međunarodnim humanitarnim pravom zaštićene grupe (nacionalne i vjerske), postojala je **genocidna zločinačka namjera i genocidni plan** (postoje, pored ostalog, naredbe za izvršenje genocida, uključujući i formiranje konclogora). Slobodan Milošević je **"bio učesnik u udruženom zločinačkom poduhvatu, koji je uključivao i rukovodstvo bosanskih Srba, čiji su cilj i namjera bili da se djelimično unište bosanski Muslimani kao grupa"** (ICTY, Tužilac protiv Slobodana Miloševića, *Odluka po prijedlogu za donošenje oslobadajuće presude*, Hag, 16. juni 2004.);
- agresija na Republiku Bosnu i Hercegovinu je, uz **embargo na oružje i humanitarnu politiku** Ujedinjenih nacija, Evrope i međunarodne zajednice i **međunarodnu strategiju ignoriranja velikodržavnog fašističkog i genocidnog projekta Velike Srbije**, bila sastavni dio Miloševićeve državne politike, u čije je ime najveći dio Bosne i Hercegovine okupiran, a Bošnjaci ubijani, protjerivani i odvođeni u konclogore zbog njihove nacionalne i vjerske pripadnosti i zauzimanja njihove zemlje, pljačkanja materijalnih dobara i druge pokretne imovine, te otimanja i prisvajanja njihovih kuća i stanova i zatiranja tragova kulturnih i civilizacijskih tekovina;
- kolaboracionisti velikosrpskog agresora (politički, vojni, policijski i upravljačko-izvršni potencijal Republike Srpske, odnosno zvanična vlast Republike Srpske) su pod neposrednim rukovodstvom, organizacijom, komandom, učešćem i podrškom države Srbije i Crne Gore / Savezne Republike Jugoslavije, koja je okupirala preko 70% teritorije Republike Bosne i Hercegovine, učestvovali u genocidu, zločinima protiv čovječnosti i ratnim zločinima nad Bošnjacima;
- fašističko i genocidno rukovodstvo kolaboracionističke tvorevine Republike Srpske, na čelu sa Radovanom Karadžićem, Momčilom Krajišnikom, Biljanom Plavšić i drugima, koju je generirao srpski nacizam i na kojima ubijenih Bošnjaka inaugurirao genocidnu tvorevinu nazvanu republikom, imalo je **genocidnu namjeru i genocidni plan** o istrebljenju Bošnjaka, po kojem je genocid vršen i izvršen;

- u zauzimanju Srebrenice, sigurne zone Ujedinjenih nacija, i izvršenju genocida nad Bošnjacima jula 1995, učestvovala su, pored vojnih i policijskih snaga kolaboracionističke, fašističke i genocidne Vojske Republike Srpske i Vojske Republike Srpska Krajina, i oružane snage Savezne Republike Jugoslavije (Vojska Jugoslavije i Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srbije). Tako su, primjera radi, neposredno u egzekucijama zarobljenih Bošnjaka učestvovali pripadnici Vojske Jugoslavije i specijalne jedinice Ministarstva unutrašnjih poslova Srbije;
- genocid nad Bošnjacima je, u skladu sa velikosrpskom genocidnom ideologijom, politikom i praksom, a po uzoru na fašizam i nacizam, (iz)vršen u kontinuitetu, sa manjim ili većim oscilacijama do kraja 1995, bez obzira na broj likvidiranih. Najmasovniji pokolji bili su u regijama od po desetak opština sa bošnjačkom većinom (stanovništva) u Podrinju, Bosanskoj posavini, te Potkozarju i u dolini Sane. **Masovne grobnice i koncentracioni logori** su bitni pokazatelji agresije i realizacije njene osnovne namjere - biološko i duhovno istrijebljenje Bošnjaka, odnosno genocid nad tim narodom;
- genocid nad Bošnjacima se i dalje prikriva, minimizira, relativizira i/ ili osporava, uključujući i presude međunarodnih (ICTY i ICJ) i nacionalnih (Savezna Republika Njemačka i Bosna i Hercegovina) krivičnih sudova, kao i rezultate *Komisije Vlade Republike Srpske za istraživanje događaja u i oko Srebrenice od 10. do 19. jula 1995, i Radne grupe za sprovođenje zaključaka iz konačnog Izvještaja Komisije za istraživanje događaja u i oko Srebrenice od 10. do 19. jula 1995.*
- permanentno i kontinuirano se izjednačavaju žrtve genocida i njihovi izvršioc, što je nedopustivo (sve više se govori samo o ratnim zločinima na svim "stranama", čime se genocid i drugi oblici zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava reduciraju samo na ratne zločine, što najblaže rečeno duboko vrijeđa istraživače ovih zločina, a pogotovo žrtve genocida) i na sasvim pogrešan način se unaprijed, bez ikakvog istraživanja, daju kvalifikacije o tako značajnom pitanju, kao što je karakter zločina, a što ne odgovara činjeničnom stanju i u suprotnosti je sa relevantnom dokumentacijom;
- svjedoci smo, nažalost, sve prisutnije pojave manipulisanja žrtvama genocida u Bosni i Hercegovini na kraju XX stoljeća, pri čemu se posebno aktivno angažuju kvazi istraživači. Nosioc manipulacija su različiti i raznovrsni, kako pojedinci, tako i grupe, razna udruženja, ustanove i drugi, čiji su interesi i ciljevi vrlo različiti i teško ih je artikulirati,

otkriti, identifikovati, utvrditi i konstatovati na jedinstven način. Mi ih identifikujemo kao nedobronamjerne, tendenciozne i kontraproduktivne, sa mogućim i veoma teškim, dugoročno štetnim implikacijama po Bosnu i Hercegovinu kao državu i sve njene građane, bez obzira na nacionalnu, vjersku ili političku pripadnost. Osnov za ovu kvalifikaciju proizilazi iz činjenice da se tzv. istraživanja ne organizuju i ne realizuju na naučnoj osnovi i naučno utvrđenoj proceduri, kojom se propisuje odvijanje procesa, od istraživačke ideje do konstituisanju rezultata naučnog istraživanja i njihove eventualne primjene u naučnoj i društvenoj praksi. Opšte je poznato da postoji samo jedna istina, a daje cilj nauke naučna istina, do koje se upravo dolazi primjenom naučnih metoda;

- krivično gonjenje i procesuiranje genocida i drugih oblika zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava pred sudovima u Bosni i Hercegovini se, najblaže rečeno, kontinuirano opstruira, pri čemu su na sceni snage koje, umjesto težine zločina, karaktera, statusa i broja žrtava, predmete biraju po nacionalnoj pripadnosti žrtava, radi izjednačavanja i izbalansiranja zločina među tri naroda (Bošnjaci, Srbi i Hrvati) i proglašavanja žrtve genocida - zločincem, i da, pored ostalog, kroz krivičnu proceduru izmijene karakter "sukoba" i karakter zločina u Bosni i Hercegovini, kako bi međunarodni oružani sukob, odnosno agresiju, prekvalifikovali u građanski rat, a zločin genocida u "etničko čišćenje";
- planeri, naredbodavci, učesnici, pomagači, saučesnici i izvršioци genocida su u velikosrpskoj ideologiji, politici i praksi najveći heroji u srpskom narodu (u nauci, kulturi, umjetnosti, obrazovanju), koji danas nekažnjeno žive i rade, uživajući, nažalost, u rezultatima genocida i ismijavajući žrtve tog zločina;
- srpski narod i njegova politička i naučna elita nisu se distancirali od izvršenog genocida, a kamoli da se žrtvama izvine i (za)traže oprost i pruže ruku pomirenja. Umjesto toga, oni u kontinuitetu negiraju genocid i odgovornost za zločine prebacuju na žrtvu genocida, te izmišljaju i falsifikuju historijske činjenice, kao što je, pored ostalog, primjera radi, "teza" da su legalni organi vlasti Republike Bosne i Hercegovine protjerali Srbe sa područja Sarajeva, uključujući i "više od 650 univerzitetskih profesora i asistenata";
- entitet Republika Srpska je genocidna tvorevina velikosrpskog nacizma, nastala na teškim kršenjima međunarodnog humanitarnog prava, obilježena i natopljena, uglavnom, bošnjačkom krvlju, te omeđena i prekrivena brojnim masovnim grobnicama i

koncentracionim logorima, u kojoj legalno djeluju fašističke organizacije. Političko rukovodstvo i druge strukture Republike Srpske, u skladu sa velikosrpskom genocidnom ideologijom, politikom i praksom, na sve moguće načine opstruiraju jačanje države Bosne i Hercegovine i konstantno sprovode politiku secesije, uništavanja i uništenja države Bosne i Hercegovine,

*

Ovo su samo najosnovnije činjenice, duboko urezane u svijest svih žrtava genocida i drugih oblika zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava i utkane u aktuelnu surovu društvenu stvarnost, na kojoj se po svaku cijenu, u raznim oblicima, nastoje održati (živim i legalnim) nacistički projekti koji, pored ostalog, impliciraju trajnu nestabilnost na našem prostoru, promovišući mržnju, politiku krvi i tla, i dovodeći najozbiljnije u pitanje univerzalne ljudske vrijednosti i civilizacijske i kulturne tekovine.

I na kraju, vrijeme je ujedinjavanja i ujedinjenja i aktivnijeg angažovanja svih antifašista i antifašističkih snaga u borbi za opstojnost ljudskog dostojanstva u Bosni i Hercegovini. Vjerujem da su logoraši i druge žrtve genocida u tom smislu nezaobilazna i najjača avangardna snaga.

Izlaganje povodom obilježavanja 16.-godišnjice zatvaranja koncentracionog logora Manjača, Manjača, 14. novembar 2008.